

Hattfjelldal kommune
Næring- Teknisk- og Kulturavdelingen

Det kongelige landbruks- og matdepartement

Postboks 8007 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:
201000067

Vår ref.:
10/2839

Saksbehandler:
Lisbet Nordtug 75 18 48 30

Arkivkode:
FA-V31, TI-&13

Dato:
27.04.2010

Landbruks- og matdepartement	
Saksnr.:	2010/67-45
Doknr.:	
Mottatt:	29 APR 2010
Saksbeh.:	ASR/SEB
Ark.:	410
Kopi:	
Avskr.:	

Melding om vedtak

HØRING - Forslag om endring i FOR-1997-05-02-423 - Forskrift om nydyrking

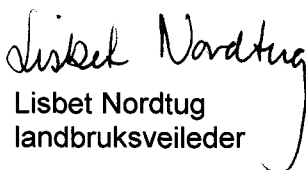
Vedlagt følger vedtak i sak 127/10:

Vedtak:

Hattfjelldal kommune går sterkt i mot forslagene til endring i Forskrift om nydyrking fastsatt 2. mai 1997 nr. 423, § 3. Jordbruksareal som har ligget unyttet i over 20 år, eller som på grunn av manglende vedlikehold av drenering må karakteriseres som myr, skal regnes som nydyrking. Og § 6. Nydyrking kan ikke tillates på myr, med et forbud mot nydyrking av myrvegetasjon større enn 2 dekar med minst 30 cm tjukt torvlag.

Et slikt forbud mot nydyrking vil ikke bidra til gode driftsløsninger i alle områder, og gårdsbruk med myr som dyrkningsreserver vil få redusert sine utviklingspotensialer. For Hattfjelldal kommune utgjør dette et maksimalt potensial på om lag 20 000 dekar. Det er også store nasjonale og lokale variasjoner i jordsmonn, hvor av enkelte områder således vil bli favorisert.

Med hilsen

Lisbet Nordtug
landbruksveileder

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.ID	Tittel
17.03.2010	29826	HØRING - Forslag om endring i FOR-1997-05-02-423 - Forskrift om nydyrking

Kopi til:

Indre Helgeland Regionråd Sentrumsveien 1 8646 KORGEN

Delegert vedtak

Forskrift om nydyrking

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Delegert vedtak	17.03.2010	127/10

Vedtak:

Hattfjelldal kommune går sterkt i mot forslagene til endring i Forskrift om nydyrking fastsatt 2. mai 1997 nr. 423, § 3. Jordbruksareal som har ligget unyttet i over 20 år, eller som på grunn av manglende vedlikehold av drenering må karakteriseres som myr, skal regnes som nydyrking. Og § 6. Nydyrking kan ikke tillates på myr, med et forbud mot nydyrking av myrvegetasjon større enn 2 dekar med minst 30 cm tjukt torvlag.

Et slikt forbud mot nydyrking vil ikke bidra til gode driftsløsninger i alle områder, og gårdsbruk med myr som dyrkningsreserver vil få redusert sine utviklingspotensialer. For Hattfjelldal kommune utgjør dette et maksimalt potensial på om lag 20 000 dekar. Det er også store nasjonale og lokale variasjoner i jordsmonn, hvor av enkelte områder således vil bli favorisert.

Habilitet:

Det er ingen kjent administrativ inhabilitet.

Saksopplysninger:

Det kongelige landbruks- og matdepartement har den 17. 02.2010 sendt ut på høring – forslag om endringer i FOR-1997-05-02-423 – Forskrift om nydyrking. Det er klimautfordringene som ligger til grunn for de foreslåtte endringene. I landbruket vil et virksomt tiltak være å stanse nydyrkingen av myr for å stanse utslipp av CO₂. Omdanning av myrjord er en vesentlig kilde til CO₂-utslipp og utgjør ca 1.9 mill tonn pr år. Endringene vil omfatte § 1, 3, 5, 6 og 9.

Jfr. økonomisk kartverk utgjør dyrkningsreserver av myr 2,5 millioner dekar på landsbasis. Av dyrkbare jordressurser på landsbasis utgjør myr 30 %. På landsbasis er omlag 7 % av dyrka jordareal myr og tilsvarer 700 000 daa. I 1987 ble det anslått at Hattfjelldal kommune hadde ca. 25 000 dekar med dyrkbar myr. I og med at dette er 22 år siden er en del av denne myra nå dyrket.

Nydyrking av myr fører til betydelig klimagassutslipp i perioden etter nydyrkingen. Nedbrytningen av organisk materiale vil fortsette til torvlaget er brutt ned og grunnvannet er hevet til opprinnelig nivå. Myr som har blitt dyrket tidligere og er tatt ut av produksjon, produserer CO₂ og lystgass i lang tid etter at avsluttet dyrkingen. Den sikreste måten for å begrense utslippene angis som å unngå nydyrking av myr. Dyp myr gir også høyere utslipp enn myr med mindre torvlag. Dersom det ikke nydyrkes mer myr i årene framover, vil CO₂-utslippene gradvis gå nedover etter hvert som en stadig større andel av den dyrka myrjorda nærmer seg en likevekt.

Med hjemmel i jordloven § 11 annet ledd kan det *"for å unngå skade på natur- og kulturlandskap"* fastsettes forskrift for nydyrking. Det kan fastsettes *"forbud mot nydyrking, og at nydyrking berre kan skje i samsvar med plan godkjend av departementet."*

Departementet mener etter dette at risiko for økt klimagassutslipp omfattes av jordloven § 11 annet ledd, og foreslår at dette kommer tydelig til uttrykk i forskrift om nydyrking ved at det i § 1 nytt tredje punktum (formålsbestemmelsen) fastsettes at det skal tas hensyn til om den nydyrking saken gjelder kan ha følger for klimaet.

Med nydyrking menes fulldyrking og overflatedyrking av jord. Den største endringen vil være i § 6. Nydyrking ikke kan tillates på myr, og med det menes at det ikke skal bli lov til å dyrke mer enn 2 dekar myrvegetasjon, der torvlaget ikke er tjukkere enn 30 cm. Samt § 3. Gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 20 år, eller som på grunn av manglende vedlikehold av drenering har gått over til å bli myr, regnes som nydyrking. I dagens forskrifter gjelder dette jordbruksareal som har ligget unyttet i over 30 år. Dette vil bety en innsnevring på 10 år fra gjeldene forskrift av areal som kan karakteriseres som myr.

Det foreslås videre at det ved avgjørelse av søknad om tillatelse til nydyrking skal fastsettes i § 5 et nytt tredje punktum som innebærer at det skal tas hensyn til om tiltaket kan medføre klimagassutslipp. Forslaget innebærer at faren for klimagassutslipp blir et av flere momenter som skal vurderes i forbindelse med slik søknad.

Samtidig foreslås det en endring i § 9 annet punktum som tydeliggjør at risikoen for økt klimagassutslipp skal vurderes for større områder uavhengig av eiendomsgrenser.

Det er betydelige kostnader knyttet til nydyrking for den enkelte grunneier. Samtidig vil det også være kostnader for den enkelte grunneier ved å skaffe seg alternativt areal. Det vil både være miljøkostnader knyttet til oppdyrking av myr og samfunnsgevinster gjennom økt norsk matproduksjon. Det er ikke gjennomført en helhetlig analyse av samfunnskostnadene ved et forbud mot nydyrking av myr, men departementet antar at kostnaden er lav.

Departementet legger til grunn at nydyrking av myr som det er gitt tillatelse til før forskriften trer i kraft, kan gjennomføres i tråd med tillatelsen.

Vurdering:

Landbruket i Hattfjelldal kommune står sterkt og er en av bærebjelkene for bosetting i kommunen. Landbruket preges av optimisme og stor aktivitet. Store deler av Hattfjelldal kommune er vernet, og hvis de foreslåtte endringene går igjennom, vil enda mer av kommunens areal i praksis bli vernet. Den foreslåtte endringen i § 3 bør ikke gjennomføres. Areal som har ligget unytta i 30 år bør ikke endres til unytta i 20 år. Innstramming av muligheten til å gjenoppta drift på jordbruksareal ute av drift være en ulempe for kulturlandskapet og for jordbrukets mulighet til å ekspandere gjennom bruk av slike arealer. All unytta areal vil ikke gå over til myr etter 20 år. Kan ikke se at en slik endring vil ha særlig stor betydning CO2 utslippet.

På noen gårder i kommunen er myr det eneste dyrkbare arealet som finnes på eiendommen. I tillegg vil det være innslag av myr på noen av områdene det søkes om godkjenning av plan for nydyrking. Arronderingsmessig vil det være lite hensiktsmessig å ikke ta med myra som ligger der som en del av det planlagte nydyrkingsfeltet.

Forslaget til endring i § 6, at nydyrking ikke kan tillates på myr vil ha store konsekvenser for den enkelte bruker som ikke har andre dyrkingsmuligheter på eiendommen sin. Ikke alle har mulighet til å få leie seg areal i rimelig nærhet. Å leie areal langt unna kan heller ikke være særlig miljøvennlig i forhold til lang transport. Et slikt forbud mot nydyrking av myr kan føre til en forringelse av enkeltbruk og på sikt til færre bruk. Det er Hattfjelldal kommune ikke tjent med.

Det er en viss aktivitet av nydyrking i kommunen pr i dag. Dette gjelder bl.a. for bruk som trenger mer areal for å komme i inngrep med finansiering i forbindelse med utbygging av driftsbygninger. Etersom alle ikke har tilgang på leiejord, kan dette medføre nydyrking for å nå disse målene og få realisert utbyggingen.

På kort sikt vil kommunens behov for å dyrke myr ikke bli anslått til å være veldig store, men dette kan fort forandre seg. Når jordbruket investerer, er de nødt til å tenke langsiktig. På sikt kan det derfor bli behov for å ta i bruk mer av den dyrkbare jorda, inkl myr. En del av Hattfjelldals jordbruksarealer i sentrum er som andre steder omregulert og tatt i bruk til andre formål. Dersom et forbud mot nydyrking av myr skulle bli en realitet vil dette være en svært alvorlig begrensning for utviklingen av landbruket i kommunen.

Nydyrking av myr bør likevel begrenses av "føre var – prinsippet", dersom det finnes andre muligheter. Nydyrking av myr bør kunne godkjennes dersom det ikke foreligger andre alternativer og nydyrkingen er det alternativ som medfører en god driftsmessig løsning. Det bør i så fall tas inn en § i forskriften som gir muligheter for nydyrking av myr, dersom det ikke finnes alternativer av jord med mindre organisk materiale eller leiejord som kan representere en god driftsmessig løsning.

Slik forslaget til forskriften foreligger fremstår den å være i motstrid mot jordloven og denne § 8 1.ledd driveplikt.

Konklusjon:

Hattfjelldal kommune fraråder at det innføres et forbud mot nydyrking av myr.

Lisbet Nordtug
landbruksveileder